



Kríggið kom til hansara

Sinisa Glavasevic »hvarv« 19. nov. í 1991, dagin eftir at kroatiski býurin Vukovar gav seg yvir til jugoslaviska tjóðarherin (JNA), eftir at hava verið kringsettur í triggjar mánaðar.

Hin 33 ára gamli tíðindamaðurin hevði arbeiðið fyri Radio Vukovar í 3 ár. Summaríð 1991 gjørdist hann leiðandi tíðindastjóri av stöðini, tá ið serbin, ið hevði havt starvið, varð uppsagdur.

Hóast ta sterku tjóðskaparrørslna hesa tíðina, siga vinir hansara, at Sinisa Glavasevic var ikki ein av teimum tíðindamonnunum, ið »fóru í kríggi«. Kríggið kom tvørturímóti til hansara. Hann var kendur fyri sínar uttanveltaðu frágreiðingar frá báðum þorum í stríðnum.

Undir kringsetingini av Vukovar setti hann lívið í váða fyri at passa sitt arbeiði. Hann ferðaðist tvørtur ígjøgnum býin fyri at vitja og sula fyri samrøðum við býarbugvannar, sum høvdu leitað sær friðskjól úti í skýlunum. Tvær vikur áðrenn hann »hvarv« var hann seldur í andlituð av sprengibrotum.



Sinisa Glavasevic

sprengibrotum.

Seinastu dagarnar av

kringsetingini fluttu starvsfólkini á Radio Vukovar av trygdarávum inn á sjúkrahúsið. 18. nov. gav býurin seg yvir til JNA. Hundratal starvsfólk á sjúkrahúsinum, sjúklingar og fólk annars, ið høvdu leitað sær skjól á sjúkrahúsinum, vórðu tikin av JNA.

Mong av teimum tiknu vórðu førd í varðhald í Serbia, hóast semja var gjørd um, at altjóða nevndin fyri Reyða Kross skuldi hava eftirlit við tømgingini av sjúkrahúsinum. Hildið verður, at Sinisa Glavasevic var teirra millum og sumleiðis Branimir Polovina, teknikari á Radio Vukovar. Sagt verður frá, at okkurt um 200 onnur vórðu dripin og jarðað í eini legu, nevnd Ovcara, nærhendis Vukovar í Kroatia.

Nakrir læknar og sjúklingar sluppu leysir, tá bytt varð um fangar í desember 1991. Tey hava sagt frá, hvussu illa tey vórðu viðfarin, og hvussu ræðuligar umstøðurnar vóru í varðhaldinum.

Men onginn veit at siga frá, hvat er hent meira enn 200 av teimum, ið vórðu tikin av sjúkrahúsinum. Sinisa Glavasevic er ein teirra, hvørs lagna er ókend. Kona hansara og níggju ára gamli sonur hansara hava onki frætt um hann síðan hann »hvarv«.

Verið við í átaki okkara

Sinisa Glavasevic er ein av teimum »horvnu«, sum eru við í átakanum hjá Amnesty International ímóti »hvørvingum« og politiskum morðum.

Offur fyri mannarættindabrotum verða ofta sýnd fram sum ein hópur uttan andlit. Tær størstu myrðingarnar verða skrættaðar í søgini og rundaðar upp til nærmastu tiggju túsund. Øll ofrini eru einstaklingar, menniskju eins og tey dømi, vit taka fram. Teirra er lívið handan lygnirnar.

Hetta er okkara høvudsaltjóða átak í 1993. Vit vóna, at tað vil noyða stjórnirnar at steðga »hvørvingum« og politiskum morðum, og seta sær sum mið at forða fyri slíkum ræðuligum mannarættindabrotum í framtíðini.

Ein máti at forða fyri mannarættindabrotum er at føra teir seku fyri rættin. Hetta hendir sjáldan í teimum londum, sum vit við hesum átaki okkara hava í brennideplinum. Í flestu teirra eru ongantíð tikin so mikið sum stigi til rættarlígar kanningar av »hvørvingum« og politiskum morðum. Umboðsmenn fyri stjórnina fremja ræðuligar brotsgerðir, uttan at verða revsaðir.

Gjølígar kanningar av brotsgerðum eru av týðningi, um sannleikin skal koma fram. Oftrini, teirra avvarðandi og samfelagið sum heild, hava øll ein livandi áhuga fyri at vita sannleikan um mannarættindabrotini. At føra tey seku fyri rættin sendir eisini heilt greið boð út um, at brot á mannarættindini verða ikki told.

Vit vilja hava stjórnirnar at gera grein fyri teimum »horvnu« og seta í verk rættar og ópartiskar kanningar av politiskum drápum og »hvørvingum«. Vit vilja hava tær at koyra tey seku fyri rættin.

Vit vilja eisini hava stjórnirnar at lata familjurnar hjá ofrunum samsýning. Kring allan heimin sita milliúnir av fólki, sum hava mist foreldur, mann ella konu og mugu liva í størstu armóð og neyð, tí at teirra avvarðandi eru »horvin« ella politiskt myrd.

Okkara átak vil leggja trýs á alheims samfelagið at taka sína ábyrgd í álvára – ígjøgnum ST ella aðrar millumtjóða felagsskapir – at forða fyri »hvørvingum«



Branimir Polovina

og politiskum morðum; og á altjóða stigi at skapa møguleikar fyri at fáa teir seku fyri rættin, har tað frammanundan ikki hevur borið til í landinum sjálvum.

Legg tina rødd afturat okkara. Verð við í átaki okkara. Skriva til statsovastar í Jugoslavia. Sig, at tú hevur listið um, at Sinisi

Glavasevic er »horvin«. Bið um at fáa tað kannað nágreiniliga og ópartiskt og strongt á fyri at fáa teir seku fyri rættin.

Send bræv títt til: Prof. dr Dobrica Cosic, Predsednik SRJ, Bulevar Lenjina 2, 11070 Beograd, Jugoslavia

Brævadømi

Prof. dr Dobrica Cosic
Predsednik SRJ
Bulevar Lenjina 2
11070 Beograd

Faroe Islands October 1993

Your Excellency,

I wish to express my concern about "disappearances" in Croatia. In particular I want to draw attention to the "disappearance" of two members of the staff of Radio Vukovar.

Sinisa Glavasevic, a journalist

Branimir Polovina, a technician

These two men were reportedly detained and taken away from Vukovar on the 19th of November 1991, the day after the surrender of the town. Their fate is not known.

According to the United Nations Declaration on the Protection of All Persons from Enforced Disappearance, adopted by the UN General Assembly on 18th December 1992, "No state shall practise, permit or tolerate enforced "disappearances."

I urge you to have steps taken to investigate the matter of "disappearances" without delay and to have those brought to justice who are found guilty of having caused "disappearances."

Yours sincerely,

Fyrrverandi Jugoslavia

Síðan juni í 1991 er fyrrverandi samveldisríkið Jugoslavia sundurskrætt av blóðugum tjóðskaparstríðum. Í hesum bardögum hava vápnad lið fram ræðulig dráp og pínt óvápnad borgarar og tikið til fanga stríðandi og tilvildarlaga handtikið túsundtals fólk. Hóast allir partar hava sína skyld í brotum á mannarættindini, so hava jugoslaviski tjóðarherurin (JNA) og serbisk herlið flestu brotsgerðirnar, bæði í Kroatia og Boznia-Herzegovina.

25. juni í 1991 lýstu Kroatia og Slovenia seg at vera sjálvstøðug tjóðveldi, leys av sosialistiska samveldisríkinum Jugoslavia. Hetta førdi við sær harða mótstøðu frá Serbia og tess sameindu.

Eindir í JNA vórðu sendar inn í Slovenia og hetta hevði við sær ógíligar bardagar. Tær tóku seg aftur, tá ið vápnahvild varð samtykt í juli 1991.

Síðani var miðdepilin fyri stríðið fluttur til Kroatia. JNA styrkingar vórðu sendar til partar av Kroatia, har hálmiliter lið høvdu lýst Serbia at vera sjálvstýrandi innlendisøki. Í sept. 1991 høvdu sameind lið úr JNA og Serbia fingið ræði á næstan einum triðingi av Kroatia.

Vápnadu bardagarnir í Kroatia minkaðu týðuliga eftir januar í 1992, tá ið ein ST-stuðlað vápnahvild kom í gildi. Í hølunum á henni komu nýggjar fráboðanir um grimdargerðir. Túsundtals fólk, flestu teirra kroatar, men eisini serbar og onnur vóru saknað. Sambært álítandi kroatiskum keldum kann ikki gerast grein á umleið 14.000 kroatum og øðrum ikki-serbum. Mong teirra vóru seldir kroatiskir hermenn og vanligir borgarar, ið vóru handtikið av JNA og serbiskum herliðum eftir at Vukovar fall.